

Projekt Signalvej ”Fastholdelse af egen bolig”

Indledning:

1. januar 2003 blev der ansat en projektmedarbejder som vi kalder den ”Sociale vicevært”. Området består af ejendommen Signalvej 1, 3 og 5, Østersundbyvej 10 og 12, samt Lundbys Passage 2. Der tale om en ejendom som i mange år har været kommunalt ejet og generelt fungeret som boligtilbud for mennesker der af den ene eller anden grund ikke har kunnet bo andre steder. Hovedsageligt på grund af misbrug af forskellig art. Bolig komplekset rummer 42 lejligheder med 44 beboere. Pr. 1. januar 2003 blev boligområdet overtaget Boligforeningen Vanggården. Hovedformålet med projektet er at fasthold målgruppen i egen bolig længst muligt.

Målgruppe

Målgruppen er karakteriseret ved:

- Personer, der er hjemløse (reelt/funktionelt)
- Personer, der på grund af personlige og sociale forhold ikke er i stand til at bo i egen bolig uden støtte
- Personer, der har et ”kontrolleret” misbrug (d.v.s. et misbrug, der ikke fylder hele deres hverdag)
- Personer, der har brugt for en form for støtte eller opsyn
- Personer, der kan indgå i et fællesskab med de øvrige beboere og profitere af dette samt støtten fra den sociale vicevært

Anvisning til lejlighederne:

Der foregår en konkret vurdering fra gang til gang. Anvisning og vurderingen sker i samarbejde med den sociale-vicevært og leder af Distriktskontorets økonomiafdeling Mai Olsen. Se udtalelse fra Mai Olsen.

Beskrivelse af arbejdet/”Åbningstider”:

Projektmedarbejderen blev ansat pr. 1. januar 2003. I starten var projektmedarbejderen opsøgende på drikkestederne i lokalområdet, da der ikke straks var en lejlighed ledig. Pr. 1. juni 2003 blev lejligheden Signalvej nr.1 ledig. Projektmedarbejderen oplevede det som godt og en god proces, at han de først måneder skulle være opsøgende i området. Der var ingen base og blev derfor nødsaget til at være hvor målgruppen befandt sig. Med andre ord blev medarbejderen kendt med både personerne og området hvor de færdes. En ikke uvæsentlig faktor i det videre arbejde. Medarbejderen beskriver, at da accepten var opnået var det lettere at byde indenfor i lejligheden. Mistroen for både medarbejderen og systemet var nedbrudt. ”Han var jo ikke farlig” og derfor en del af vores omgangskreds. Netværket var stille og roligt bygget op omkring accept og fortrolighed.

Da lejligheden blev klar til indflytning havde medarbejderen allerede en basis i en del at beboerne, som kendte til hans tilstedeværelse og virke i området. Efterfølgende er medarbejderen, også kaldet

den sociale vicevært, blevet en væsentlig del af anvisningen af nye beboere. Dette i samråd med den lokale Socialforvaltning. Der er oprettet et anvisningsudvalg.

Den sociale vicevært har efterfølgende opbygget sit eget netværk af beboerne, som viceværten rigtigt siger ” de føler jeg har skaffet dem bolig/lejlighed”. Dette giver en tryghed og samhørighed, det er uvurderlig i arbejdet som opsøgende social vicevært.

Arbejdsopgaver

Den sociale vicevært skal:

- Yde omsorg overfor den enkelte beboer
- Yde praktisk støtte ifht. beboerne – både praktiske problemer med at bo i egen lejlighed og problemer med kontakt til ”systemet” (sagsbehandlere, læge/sygehus, politi mv.)
- Skabe aktiviteter for og med beboerne med henblik på at etablere et fællesskab mellem beboerne og at styrke den enkeltes netværk
- Forsøge at skabe gode relationer til naboer og det omgivende lokalområde samt gå ind i eventuelle konflikter mellem beboere og naboer.

Beboerne

Af de 44 beboer er de fleste enlige mænd. Pt. Er der 2 personer der selvforsørgende. Alle andre er enten på førtidspension, efterløn, folkepension eller på kontanthjælp. De bor alle i små 2 værelses lejligheder på ca. 50 m.

Der er kontakt med 30-35 af beboerne, hvoraf 15-20 der bruger tilbudet regelmæssigt. På daglig basis er der mellem 8 og 15 besøg. Der er flest besøg sidst på måneden, hvor økonomien gør at mange har brug for omsorg og snak.

Mange af beboerne har boet i området i mange år, hvilket gør at der er et netværk mange af beboerne i mellem. De holder øje med hinanden, både ved sygdom og anden vis.

Den sociale vicevært arbejder dog stadig på at bygge et netværk op omkring lejligheden og viceværtens person.

Personerne i boligområdet er præget af et dagligt misbrug. Der er to hovedgrupper; 1) de lidt ældre alkoholiserede mænd. 2) tidligere og nuværende narkomaner (metadon brugere).

Det er typisk for den første gruppe, at de på et tidspunkt har haft tilknytning til arbejdsmarkedet. Dette præger deres kultur og samværsform. De går på værtshus(når der er råd), de drikke sjældent alene, de er en del af et netværk, ”de passer på hinanden”.

Den anden gruppe, er præget af mere sporadisk (overfladisk) kontakt til andre. Misbruget er ikke på samme måde socialt. Der er endda en tendens til at nogle af dem isolerer sig når de er påvirkede. Der er alle mulige kombinationer af misbrug. Fra metadonbrugeren der drikker 10 stærke øl om dagen, til den gamle (80 årige) alkoholiker, der gerne vil ryge lidt pot, ”for det er da hyggeligt”.

Disse grupperinger præger livet på Signalvej. Der er ikke ligefrem kold luft mellem dem, men der er ikke meget socialt på tværs af grupperne, og når der endeligt er noget social mellem grupperne, ender det ofte med konflikter.

Den sociale vicevært arbejder stadig på at opbygge et netværk omkring lejligheden og viceværtens funktion.

Det er ofte den sociale vicevært der må være formidler mellem grupperne han efterhånden er blevet accepteret i alle grupper.

Samarbejdspartnere:

Evaluering fra Mai Olsen, økonomigruppeleder, Distriktskontor Øst

Det at der er blevet ansat en social vicevært (Frede) på Signalvej har været en god støtte og hjælp i vores samarbejde med beboerne på Signalvej/Øster Sundby Vej.

Blandt andet har jeg oplevet, at nogle af beboerne som tidligere dagligt opholdt sig ved vores kontor nu ikke længere er synlige i området.

Det har gjort vores dagligdag roligere, da der tidligere ofte var uro og ballade udenfor kontoret. Ofte når de blev godt fulde skulle de også lige ind her på kontoret og have nogle ekstra penge. Andre borgere var bange for at skulle forbi de der sad/stod udenfor og drak. Ligesom det, at der stod nogle og drak dagligt, trak andre til.

Jeg har en formodning om, at det hænger sammen med at Frede er blevet ansat således forstået, at beboerne nu holder sig mere hjemme eller er på besøg i lejligheden ved Frede.

Nogle af de beboere, som tidligere ikke havde meget andet brugbart netværk end deres pensionsbehandler, opleves nu at få brugbar støtte af Frede. Dette bevirker at de ikke længere ses så ofte og at de derfor ikke føles så tidsrøvende som før, af sagsbehandlerne her. Det at Frede både formidler og er bisidder når der ansøges om hjælp herfra/når nogle af beboerne har problemer, oplever vi også som en stor hjælp. Dels da han har en tættere kontakt med dem og dels da de så også efterfølgende har mulighed for at drøfte det der er blevet talt om med ham. Det er så også nemmere for sagsbehandlerne at skulle formidle "trælse" budskaber videre

Vi oplever også at Frede er en god støtte til enkelte af beboerne når de bliver ramt af sygdom eller andre ekstra belastende forhold, som kræver en tæt støtte i en periode.

Sidst skal det nævnes at Frede og jeg jo er visitationsudvalget til boligerne i området.

Dette samarbejde har fungeret godt og det at Frede kender de enkelte beboere og sammensætningen af beboerne er medvirkende til at vi kan "forebygge" unødige uro og konflikter når der flytter nye til.

Hjemløsekorpset.

Der er et nært samarbejde med Aalborg kommunes Hjemløsekorps. I projektets startfase var den sociale vicevært med hjemløsekorpset rundt til de beboere de havde kontakt med. Det var en uvurderlig hjælp til at få en indgang til beboere i området. Senere har samarbejdet udviklet sig til også at omfatte hjælp til indflytning af nye beboere og en generel erfaringsudveksling mht. de enkelte beboere og hvad der sker i området.

Cases:

Et eksempel på hjælpen, er at der bor en ældre mand (80 år) i området, hans kone er kommet på plejehjem og siden har han ikke været i stand til at passe hjemmet. Han har meget svært ved kontakt til de sociale myndigheder bl.a. på grund af et stort misbrug. Det lykkedes, i samarbejde med en medarbejder fra Hjemløsekorpsen at få kontakt til ham, og derefter at få kontakt til hans sagsbehandler og få etableret rengøring og hjemmehjælp. Han fik i den forbindelse hjælp til den svære beslutning om at få sin gamle og syge hund aflivet.

Et andet eksempel er en beboer, der er svært alkoholiseret, blev indlagt med svære leverskader. Efterfølgende var den sociale vicevært med som bisidder ved flere samtaler på hospitalet. Viceværten etablerede kontakt til aflastningssted (Bøgen), samt hjalp med til at fastholde beboeren i at benytte sig af dette tilbud.

Viceværten har i flere tilfælde været behjælpelig med at administrere nye beboeres etableringshjælp. I et tilfælde indebar det at viceværten var med til at finde de billigste tilbud på de ting der var brug for, samt var med i forretninger for at købe dem. Endelig hjalp han med at indrette lejligheden (hænge gardiner op osv.).

Metoder:

Det var især i starten vigtigt at den sociale vicevært var meget opsøgende. Synlighed var afgørende for at blive accepteret i området.

Det er stadig sådan at beboerne skal vide at viceværten er til rådighed og parat til at hjælpe.

Det er dog nødvendigt at viceværten stadig er opsøgende. Det er vigtigt at beboerne føler sig trygge ved at det er en de kender der tilbyder dem hjælp.

Når der er beboere der har brug for særlig støtte bør det være naturligt at viceværten kan opsøge dem i deres lejlighed.

Som beskrevet er der mange, mere eller mindre spinkle netværk i området, som viceværten bør blive en del af. Det er dog ikke sådan at viceværten skal overtage disse netværks funktion i forhold til den omsorg beboerne har for hinanden, men stadig støtter beboerne i at ” holde øje med hinanden”.

Det skal som hovedregel være på beboernes initiativ at viceværten tilbyder at hjælpe. Det tager lang tid at opbygge den tillid, der er nødvendig for at beboerne bliver trygge nok til at bede om hjælp.

Derfor har viceværten prioriteret at være tilstede i lejligheden så beboerne altid ved hvor de kan finde ham.

Visioner for fremtiden (2005)

Det arbejde der er beskrevet ovenfor, er under opbygning. I arbejdet med målgruppen er tålmodighed den vigtigste faktor. Derudover er troværdighed afgørende for at opbygge tilliden. Man skal holde det man lover og ikke love mere end man kan holde.

Det har endnu ikke været tide til de store fælles aktiviteter, der er dog planer om på sigt at prioritere dette felt højere. På sigt kan man forestille sig fælles udflugter, grill i gården og lign.

Der er de første spæde tegn på at der kan opstå et beboerdemokrati, med beboerbestyrelse o.s.v.

Der ligger en spændende opgave for viceværten i at være med til at støtte dette arbejde og på sigt at samarbejde med en evt. kommende bestyrelse.